

PORAZ RUSOV V IZTOČNI PRUSIJI. CILJ VELIKE RUSKE ARMADJE JE BERLIN.

General Suhomlinov je izjavil, da Rusi ne bodo odnehali preje, dokler ne prijaha ruski car v lastni osebi v glavno nemško mesto Berlin. -- Kljub posameznim zmagam prede Nemcem slaba na obeh bojiščih. -- Na zapadnem bojišču so se sedaj Nemci ustavili ter se bore severno od Aisne in severo-zapadno od Rheims. -- Ruska poročila pravijo, da so se Avstrijci zopet umaknili. -- V Italiji narašča splošno razpoloženje za zaveznike ter so se že vršile demonstracije proti Avstriji in Nemčiji.

Ruska poročila o bojih v Galiciji in Vzhodni Prusiji.

London, Anglija, 15. sept. — Ruski generalni štab ni izdal dosedaj o bojih v Vzhodni Prusiji še nobene natančne poročila razen izjave, da so se Rusi umaknili nekoliko nazaj, ker so jim stali Nemci v veliki premoči naproti.

London, Anglija, 15. sept. — Brzojavka, ki jo je dobila 'Post' iz Petrograda, se glasi: — Nemci koncentrirajo v Vzhodni Prusiji veliko število svojega vojaštva, vsled česar so se morali Rusi umakniti nekoliko nazaj.

Oni Nemci, ki so hoteli Avstrijem na pomoč, so poskušali prodreti naše črte med Nordenburgom in Goldapom. Rusi so pa še pravočasno dobili pomoč in udarili z vso silo na Avstrijce. Pri tem se je posebno odlikovala armada ruskega generala Rennenkampfa. Avstro-ogrška armada se je začela umikati proti Przemyslu. V tem mestu se nahaja tudi neki nemški armadni zbor, ki pa prej ne bo mogel stopiti v akcijo, dokler ne bodo začeli Rusi z obleganjem trdnjave.

Petrograd, Rusija, 15. sept. — Ruski generalni štab je podal danes izjavo, iz katere je razvidno, da prodirajo Rusi ob reki San. Dosedaj niso še naleteli na nikak odpor. Oddelki potolčenih nemških in avstrijskih čet ne pridejo nikjer na izpregled. Rusi so zasedli Grodek, ki leži 16 milj zapadno od Lvova, prodri do Moseiske, 37 milj jugozapadno od Lvova in se nahajajo sedaj samo dan hoda od Przemysla.

Avstrijski prestolonaslednik v nevarnosti.

London, Anglija, 15. sept. — Central News Company je dobila iz Rima brzojavko, da se nahaja avstrijski prestolonaslednik Karol Franc Jožef v oni avstrijski armadi, ki se je že udala, oziroma se mora v najkrajšem času udati. To je armada avstrijskega generala Dankla, o kateri se je že poročalo, da so jo Rusi popolnoma pobili. "Times" je dobil iz Petrograda brzojavko, ki se glasi: — Iz zanesljivega vira je znano, da je padlo v Galiciji 300.000 mož. K tem se seveda štejejo tudi ranjenci, ujeti in pogrešani. Rusi so nadalje zaplenili 1000 topov, to je skoraj tretina vse artilerije, ki jo imajo Avstrijci.

London, Anglija, 15. sept. — Petrogradski dopisniki tukajšnjih listov so poslali danes dolgo poročilo, da so Rusi pobili pri Mlavi nemško armado pod poveljstvom generala Hildenburga. Nemci so pri tej priliki izgubili najmanj 50.000 mož.

Ruska armada bo zavzela Berlin.

Petrograd, Rusija, 15. sept. — Ruski vojni minister general Suhomlinov je rekel danes: — Ruska armada bo zavzela Berlin. To nalogo so nam dali zavezniki in mi jo moramo izvršiti v njihovo največjo zadovoljnost. Prodiranje proti glavnemu mestu Nemčije se bo v najkrajšem času začelo, ker je avstrijska armada popolnoma poražena. Načrt, da bi šli na Dunaj ali Budimpešto, smo opustili. Avstrijci so izgubili več kot 250.000 mož in skoraj vso artilerijo. Del armade, ki je še o-

stal, bo moral v kratkem kapitulirati. Vemo, da bomo naleteli na močan odpor, toda to nas čisto nič ne plaši. Car mora na čelu svojih čet prihajati v Berlin in ponižati nemškega cesarja.

(Nemški cesar in ruski car sta bila velika prijatelja, dokler ni začela Rusija mobilizirati. Pozneje se je prijateljstvo precej ohladilo.)

Avstrijsko in nemško barvana poročila.

Rim, Italija, 15. sept. — Avstro-ogrške čete so vjele v Galiciji kakih 100.000 Rusov in zaplenile nad 500 topov.

Dunaj, Avstrija, 15. sept. — Iz Budimpešte je dospelo sem poročilo, ki pravi, da je izdal ogrski domobranski minister sledečo izjavo: — Naši se izvrstno borijo. Situacija je za nas povsod dobra. Drugega nimam povedati.

Berlin, Nemčija, 15. sept. — Vrhovni poveljnik nemške armade v Vzhodni Prusiji general Hildenburg je sporočil brzojavno nemškemu cesarju, da so Nemci popolnoma pobili rusko Vilna-armado. Ta armada je sestajala iz drugega, tretjega, četrtega in dvajsetega zbora, dveh rezervnih in petih kavalerijskih divizij. Ruske izgube so naravnost ogromne. Število jetnikov se z vsakim dnem veča.

Berlin, Nemčija, 15. sept. — Nemci so potolkli rusko armado pri Grodnu.

Avstrijski ranjenci.

Dunaj, Avstrija, 15. sept. — Sem prihajajo neprenehoma vlaki z ranjenci. V dveh dneh je dospelo čez 4000 ranjenih vojakov. Vsega skupaj se nahaja na Dunaju kakih 22.000 ranjencev. Več tisoč ranjenih vojakov so prepeljali tudi v Budimpešto, Krakov, Prago, Gradec in Inomost.

Soproga ameriškega poslanika Penfielda je osnovala oddelek "Rdečega križa", ki je stacioniran v ameriškem poslanstvu.

Srbi.

Pariz, Francija, 15. sept. — Havas-agenturi poročajo iz Petrograda, da so Srbi obstrlevali Orsovo ob Donavi in mesto deloma razdejali. S tem je prekinjena zveza med Ogrsko in Rumunsko.

Niš, Srbija, 15. sept. — 8. in 9. septembra se je bila ob celi severozapadni meji vroča bitka. Avstrijci so nameravali na več mestih vdreti v Srbijo, pa so bili povsod vrženi nazaj. Njihove izgube so precejšnje. Padlih oziroma ranjenih vojakov je kakih 10.000. Po mnenju vojaških oblastei je bila bitka odločilna.

Rim, Italija, 15. septembra. — Iz Sv. Ivana Meduanskega, Albanija, poročajo, da so se črnogorske čete priklopile srbskim in sedaj operirajo pod poveljstvom generala Vukotića ob bosenski meji. V soboto, nedeljo in ponedeljek je prišlo do hudih bojov, v katerih so bili Avstrijci deloma poraženi.

150.000 Srbov na Ogrskem.

London, Anglija, 15. sept. — Tukajšnje srbsko poslanstvo izjavlja, da se nahaja sedaj na Ogrskem 150.000 srbskih vojakov.

Zemun ni padel.

London, Anglija, 15. sept. — Z Durajca poročajo, da so avstrijske čete vrgle Srbe ob reki Savi nazaj. Zemun še ni padel.

Zavezniki groze Turčiji.

Rim, Italija, 15. septembra. — Anglija, Francija in Rusija so zagrozile Turčiji, da bo prenehala biti neodvisna država, če se bo v tej vojni postavila na stran Nemčije. Kakor hitro zapazijo zavezniki najmanjšo kršenje nevtralnosti od strani Turčije, bo začel del ruske armade prodirati v azijsko Turčijo.

Kakšnih sredstev se poslužuje Anglija.

Berlin, Nemčija, 15. sept. — Iz Carigrada poročajo, da so tam odpustili vse one Angleže, ki so bili kot instruktorji na turških bojnih ladjah, ker so tako pokvarili stroje in topove, da bi bile ladje nesposobne za vsak boj. Anglija bo morala plačati precejšnjo odškodnino.

Bordeaux, Francija, 15. sept. — Iz Carigrada naznanjajo, da je imenovan nemški kontraadmiral Souhou, dosedanji štabni šef mornariške postaje v Baltičkem morju, vrhovnim poveljnikom turške mornarice. Admiral je že dospel v Carigrad. Njegova zastava vihra na prejšnji nemški krizarki "Goeben".

Italjani hočejo vojno.

Pariz, Francija, 15. sept. — Tukajšnja Havas-agentura je dobila iz Rima brzojavko, da so Italjani silno jezni, ker hoče obdržati Italija svojo nevtralnost. Odbor radikalne stranke je sprejel resolucijo, v kateri se poziva vlado, naj opusti sedanje stališče, ker s tem le škoduje svojim interesom v Sredozemskem morju. Večina konstitucionalistov je zato, da naj se odbrzi nevtralnost, dokler ne bodo v istini ogroženi italjanski interesi, manjšina in del socialistov, sploh neče vedeti ničesar o vojni, republikanci, večji del socialistov, radikali in vsi protiaustrijski elementi pa hočejo, da se ministrstvo odstavi in se začne vojno z Avstrijo.

Velika bitka na zapadnem bojišču se še vrši.

Berlin, Nemčija, 15. sept. — Generalni štab je izdal danes sledečo uradno izjavo: "Na zapadnem bojišču je bilo naše desno krilo zapleteno v veliko bitko, ki pa dosedaj še ni odločena. Francoze, ki so skušali prodreti naše vrste, se je vrglo z velikimi izgubami nazaj. Z drugih točk, kjer so se istotako završili spopadi, ni dobiti nobenih podatkov in poročil." Tudi o veliki bitki v bližini Pariza niso došla dosedaj še nobena poročila. Zadnji teden se sploh ni moglo ničesar izvedeti o tem. Generalni štab pa je označil situacijo kot ugodno, ne da bi podrobneje pojasnil naskok zaveznikov.

Poročilo, ki je bilo včeraj zvečer razširjeno v parlamentarnih krogih, glasom kojega so bile dosedanje operacije uspešne za Nemce, je dosedaj še nepotrjeno. Vse kaže, da se bo bitka vr-

šila še par dni, predno bo odločena.

(Nemški generalni štab molči, ker je situacija za Nemce v resnici zelo kritična ter bodo nemške armade najbrž poražene od zaveznikov. Op. ured.)

Belgijska armada, ki je glasom došlih poročil popolnoma obkoljena, je skušala na več mestih prodreti od Antwerpena, da se vdeleži vojne zaveznikov proti Nemcem.

V južni Alzaciji se je završilo par spopadov, drugače pa tudi ni bilo dosti poročil, kaka je situacija v Alzaciji. Nadaljni razvoj stvari bo odvisen od naglice, s katero bo armada nemškega prestolonaslednika izvršila osamljenje Verduna.

Nemški general je baje hotel izvršiti samomor.

Bordeaux, Francija, 15. sept. — Neki častnik, ki je dospel semkaj s fronte, je sporočil, da se je hotel neki nemški general, ki je poveljeval artilerijski brigadi ustreliti, ko je dobil povelje, naj se umakne nazaj. Pozneje so ga Francozi ujeli ter prevedli v neko mesto v notranji Franciji.

Trdovraten odpor.

Pariz, Francija, 15. sept. — Zapadna in osrednja armada nemških čet sta nadaljevali danes z odporom od reke Aisne in severno od Rheims in Chalons.

Tudi iztočna armada se upira na vse kriplje. Francosko uradno poročilo o tem se glasi:

"Na našem levem krilu so se Nemci na severni strani reke Aisne trdovratno upirali in sicer v črti, ki se vleče od gozda L'Augle in Craonne, dvanaest milj južno od Laon. V našem centru se je zasledilo nemško obrambno črto severno od Rheims in Chalons. Da dospoje do Vieme, kraju na zapadu Argonskih gozdov, so se sovražne čete, ki so se nahajale v južnem delu Argonov, umaknile nazaj. Ko so prišle med Argone in reko Maas, se je raztezala njih fronta od Varennes pa do Consenvoye.

Na našem desnem krilu so se umaknili Nemci v Etain ter od tam v Metz, Delme in Chateau Salines. V Vogezi in Alzaciji je situacija neizpremenjena.

V Belgiji nadaljuje belgijska armada z operacijami v okolici Antwerpena ter zadaja sovražniku težke izgube."

Francozi so zopet zasedli Rheims.

London, Anglija, 15. sept. — Tiskovni urad je izdal danes izjavo, glasom koje so zavezniki zopet zavzeli mesto Rheims. V poročilu se glasi: "Sovražnik je še vedno držal močno pozicijo severno od Aisne in na celi črti je prišlo do bojev.

Armado nemškega prestolonaslednika se je potisnilo še dalje nazaj ter se nahaja sedaj na črti Varennes, Consenvoye in Ornes. Čete zaveznikov so zopet zavzele Rheims. Armadni zbor na desni strani Angležev je vjel včeraj 600 Nemcev in zaplenil 12 topov. Dež je omečal včeraj ceeste ter še bolj otekočil umikanje nemških čet."

Washington, D. C., 15. sept. —

V poročilu zunanjega urada v Bordeaux na tukajšnega francoskega poslanika se glasi:

"Dne 13. se je nadaljevalo z našo ofenzivo na celi črti. Nemške čete so se umaknile v St. Quentin in Perrone. Glavni stan ene naših armad se je ustanovilo v Rheims.

Nikakega bombardiranja Verduna?

Pariz, Francija, 15. sept. — Danes ob 11. uri zvečer se je izdalo sledečo oficijelno izjavo: "Na našem levem krilu smo s sovražnikom v ozkem stiku na celi črti severno od reke Aisne in zapadno in severno od Rheims. V centru se nadaljuje naše prodiranje med Argoni in reko Maas.

Popolnoma neresnično je, da se oblega forte Verduna ter da jih bombardira armada nemškega prestolonaslednika. Mesta se dosedaj še ni napadlo in edini fort, katerega je naskočil sovražnik, je Troyes, ki pa ne spada k utrdbam Verduna, temveč k Maas-districtu.

Troyes se je opetovano, a brez uspeha bombardiralo od nemške strani ter so mu prišle sedaj francoske čete na pomoč.

Na našem levem krilu je situacija neizpremenjena."

Nemci so se polastili kabla.

Vancouver, B. C., 15. sept. — Sedaj so prišla zanesljiva poročila, da so se polastili Nemci kabel-postaje na otoku Fanning, vendar pa se še ne ve, ali je bilo to moštvo križarke "Nuernberg" ali ono "Leipzig", ki se je dne 7. septembra izkrcalo na otoku.

Zveza s konečno postajo v Bamfield (Vancouver) je bila naenkrat pretrgana. Uradnik postaje na Fanning otoku je imel še toliko časa, da je sporočil, da so se izkrcali uniformirani ljudje ter da se nahajajo v uradu superintendenta. S tem se je končala depeša in od istega časa ni bilo več slišati ničesar.

Otok Fanning se nahaja v bližini Samoe.

Mavri v Afriki postajajo nemirni.

London, Anglija, 15. sept. — Poročilo iz Gibraltarja na Exchange Telegraph Co. pravi, da so postali Mavri na celi afriški obali nemirni ter da so se francoske in španske bojne ladje napotile v Maroko."

Ze šest dni, se glasi v poročilu, se dogajajo spopadi v bližini Tetuana. Španske čete so po močnem odporu zavzele Kudia in Buzajil. Na tisoče ljudi prihaja iz Tanger-ja v Algeeciras, ker se boje napada Mavrov.

Holandska ostane nevtralna.

Haag, Nizozemsko, 15. sept. — Kraljica Viljemina je otvorila danes parlament s prestolnim govorom, v katerem je izjavila, da je najstrožja nevtralnost v sedanjih evropskih vojni za Holandsko absolutna potreba.

V prestolnem govoru se izjavlja dalje, da so odnošaji napram vsem državam prijateljski ter da se dosedaj še od nobene strani ni kršilo nevtralnosti Holandske.

Glede narodno-gospodarskega položaja se izjavlja, da so se razmere v zadnjem času izboljšale:

trgovina se je zopet pričela. Na koncu se pozivlja vse trgovce, naj opustijo vse, s čemur bi se eventualno kršilo nevtralnost. Ničesar se ne sme zgoditi, kar bi se smatralo za podpiranje te ali one vojskujoče se sile. Od zunanje trgovine je odvisna narodna eksistenca Holandske.

Boji na suhem pred Kiaučuom.

Pekin, Kitajska, 15. sept. — Zakasnela poročila iz Chimo, provinca Shantung, pravijo, da so se v nedeljo v bližini Chimo završili prvi boji med nemškimi in japonskimi prednimi stražami. Malo pred spopadom je letel preko distrikta neki nemški aeroplan. Japonci so streljali nanj, a ga niso zadeli. Močan japonski oddelek se nahaja baje 25 milj severno od Chimo. 25 članov kitajskega Rdečega križa se je napotilo v Kiaučau. To je prvič, da pomaga kitajski Rdeči križ vojakom kake tuje narodnosti.

Tokio, Japonska, 15. sept. —

Vojno ministrstvo je dne 12. septembra izdalo poročilo o situaciji v Tsing Tau. V poročilu se glasi, da je japonska kavalarija zasedla Chimo. Chimo se nahaja 10 milj pred najskrajnejšo mejo Kiaučaua.

Sadovi vojne.

London, Anglija, 15. sept. — Poročevalec "Daily News" poroča iz Kodanja glede razmer v Nemčiji ter izjavlja, da je potovanje po železnici slično pohodu preko bojnega polja radi velikega števila ranjencev, katere je opaziti na vseh postajah. Glasom njegovih poročil smejo berlinski listi priobčevati le poročila o zmagah, dočim se vsa druga poročila zapleni. Vsled tega vlada v glavnem mestu zmagoslavno razpoloženje, ki se nikakor ne ujema z resničnim položajem. Drugače pa postajajo razmere v Berlinu z vsakim dnem resnejše. Izbruhnila je baje kolera ter je že veliko ljudi postalo žrtev te zavratne bolezni. Cene za živila so neprimerno visoke.

Brezposelnost je zavzela velike dimenzije in na stotisoče jih ne ve, kako bodo preživeli prihodni dan. Edini list, ki omejuje tudi slabe strani vojske, je socialistični "Vorwaerts", ki je protestiral proti zaposlenju vojnih jetnikov.

Vsi umetniki in akademiki, z edino izjemo zdravnikov, trpe lakoto. V bankah kupičijo zlato, kar je seveda usodepolno za splošno prebivalstvo.

Vpoklic mornariških rezerv.

Kodanj, Dansko, 15. sept. — Iz Berlina se poroča, da se je poklicalo pod zastave 40.000 mož mornariške rezerve, katero se bo porabilo, da se ojači vojaštvo na suhem.

Pomorska bitka v Baltičkem morju.

Berlin, Nemčija, 15. sept. — Nemška admiraliteta je danes oficijelno potrdila, da se vrši v Baltičkem morju pomorska bitka. V boju se baje nahaja 15 nemških bojnih enot.

London, Anglija, 15. sept. — Tukaj se domneva, da se je nem-

ska baltičsko brodogradnja spoprijelo z ruskim brodogradnjo. Tekom preteklega tedna se je poročalo, da krizari nemško brodogradnje v bližini uhoda v finski zatav, kamor je pribezalo rusko brodogradnjo.

Fosvetovanje o "vojnem" davku.

Washington, D. C., 15. sept. — V kabinetni seji se je posvetovalo danes predsednik o vojnem davku, katerega se namerava uvesti, da se pokrije primanjkljaj pri zveznih dohodkih iz carine.

Sklenilo se je, da se zviša davek na pivo od \$1 na \$1.50 pro barrel, da se obdači gazolin za 2 centa pro galono, sladka vina za 20 centov pro galono, druga vina za pet centov. Nadalje se uvede posebne davke za prodajalce in izdelovalce smok in cigar in sicer od \$6 do \$24, soglasno s produkcijo tvornicarja.

Predsednik baje ni zadovoljen s predlogo kot izgleda sedaj ter bi imel rajše, da bi se uvedlo kolekovanje predmetov, s čemur bi se pokrilo primanjkljaj 100 milijonov dolarjev.

Bryan sklepa mirovne pogodbe.

Washington, D. C., 15. sept. — V navzočnosti celega kabineta je podpisal danes državni tajnik Bryan mirovne pogodbe z Anglijo, Francijo, Španijo in Kitajsko, v katerih se določa, da se predložijo eventualne spore med temi silami mednarodni konferenci. Pogodba je veljavna za eno leto. Tekom preiskave komisija se ne sme prečiti z nikakimi sovražnostmi.

Izpraznjenje Vera Cruza.

Washington, D. C., 15. sept. — Ameriške čete so dobile povelje, naj izprazni Vera Cruz. Vera Cruz se je zasedlo aprila meseca, ko se je izkrcalo moštvo z ameriških bojnih ladij ter zasedlo carinski urad, da se prepreči izložitve velike zaloge municije za Huerto, ki se je nahajala na parniku "Ypiranga."

Mehikanci so se upirali izkrcanju in pri tem je padlo 22 Amerikancev ter 200 do 500 Mehikancev.

POZOR ROJAKI!

Na več vprašanj, kako pošiljati pisma v staro domovino, odgovarjamo sledeče: Napravite na pisno pravičen naslov in ne napišite imena parnika, s katerim želite, da bi bilo odposlano. Glavna pošta v New Yorku je sama odredi kakor najbolje kaže. Pošto za Avstrijo odvažajo sedaj le italijanski in holandski parniki, a po največ italijanski, zato mine skoraj mesec dni, predno dosepe pošiljatev na pravo mesto. Registrirana pisma sprejema pošta, a ne sprejme nikake odgovornosti za nje.

Dalje: Kdor je podložen vojaščini, bodisi rezervist ali činovnik, to je dosluženi rezervisti in mladeniči rojeni leta 1894, naj se zglašijo pri svojih najbližjih konzulatih. Domu itak ne morejo iz Amerike nikogar poslati. S tem pokažejo, da imajo dobro mnenje.

Javiti se morajo tudi oni od 17. do 42. leta, kateri so bili rojeni v Avstriji. Onim od 42. leta naprej, se pa ni potreba dosedaj javiti, ker jih še ne potrebujejo.

GLAS NARODA

(Slovene Daily)
Owned and published by the
Slovene Publishing Co.
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
BOUIS BENEDIK, Treasurer.

Places of Business of the corporation and
addresses of above officers:
28 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

So eno leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
pol leta za mesto New York 4.00
pol leta za mesto New York 2.00
Strpno za vsa leta 4.50
pol leta 2.50
bertleta 1.70

GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredni nedeli in praznikov.

GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Printed every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Copy to be signed in person or by
proxy.

Dear Sir, please forward to me
Money Order.

For advertisement in "Glas Naroda"
please apply to the publisher,
Slovene Publishing Co.,
28 Cortlandt Street, New York City.

GLAS NARODA"
28 Cortlandt St., New York City.

Telephone 4687 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION OF
MEMBERSHIP LABEL
TRADE MARKS

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

1914

To presega že vse meje.

Cela Amerika čaka z nestr-
nostjo poročil z vojne pozori-
šča. Posebno Avstrijci se zani-
majo ter bi radi izvedeli, kaj delajo
avstrijske čete, ali zmagujejo ali
so pa tepene.

Že večkrat je bilo slišati prito-
žbe, da se sliši tako malo z Du-
naja ali iz Budimpešte, kljub
vsem naporom, s katerimi se sku-
ša dobiti novice od te strani.

V nedeljo je konečno dospela
z Dunaja brzojavka. Poročala je,
da je nemški poslanik na Dunaju
izročil cesarju Francu Jožefu vi-
sok red, katerega je poklonil
nemški cesar svojemu staremu
prijatelju.

Ali ne vedo z Dunaja res nič
važnejšega poročati? Uporabljati
v teh resnih in usodepolnih časih
kabel za take prisodarije kot so
poročila o podelitvi kakega reda,
je malo več kot preveč.

Pisma iz domovine.

Kresnice, Kranjsko.
Ljubi brat! Kako je to, da nam
nič ne odpišeš? Zelo smo rado-
vedni, kako se ti kaj godi. Ti ne
veš, kako žalostno je sedaj pri
nas. Lalko si vesel, da nisi v moji
koži. Mati tako joka, da mislimo,
da bo izgubila pamet. Ne prenehoma
zdihujec: — Kje je moj sin?
Kako bi bila vesela, če bi mi že
vsaj par besed pisal, da bi vede-
la, če je še živ. — Janez je danes
odšel na vojsko, za njim bo šel
pa skorajgotovo še Francej. Če
bo šlo tako naprej, bomo morali
vsi lakote umreti. M. K.

Smednik, Kranjsko.
Tako hudih časov, kot so sedaj,
ne pomnijo niti najstarejši ljudje.
Iz Hraš so morali iti k voja-
kom: Gosar, Kočevar, Burgar.
Uprenek, Pričin Matevž, Bud-
narjevi trije, Boštjanov Jože in
Hrašovec Jaka. Pri nas se še za
denar kmalo ne bo dobila nobena
stvar. Včeraj je bil proglašen
nagli sod. Kdor se kaj pregreši
glede vojašine, bo po preteku
treh ur ustreljen. Po Kranjskem
je vse polno ogleduhov. Matevž-
kovega Toneta so vzeli žandarji,
ker je nekaj zabavljal čez cesarja.
Ravnatoka se je zgodilo z Ju-
rozevim Jernejem. Ljudje javi-
jo, da bosta na leta zaprta. F.
Sevnica, Stajersko.

Iz naše vasi so morali v 24.
urah odriniti k vojakom vsi re-
zervisti in tudi taki, ki niso bili
nikdar vojaki. Pobrali so nam
skoraj vse konje. Šel je Ojster-
ček, Stoper, čevljar, Anza, ki
ima samo eno oko, Koritnik, Fle-
kov, Očkov. Ko je bil izdan raz-
glas za mobilizacijo, so ljudje ta-
ko letali po trgu kot da bi izbruh-
nil požar. V posojilnici se ne dobi
nobenega denarja. L.

Dolenja vas pri Zaplazu.
Iz naše vasi so šli: Kotarjev
Tone, Svetec, Kovač, Černik,
naučitelj Ravnikar, Anton Ur-
bančič, Mlakar, Špane, Klemen,
Marko Štepel, Balantovi trije,
Zgajerjev, Pernetova dva, Rorče-
vi trije in še veliko drugih. Vseh
skupaj jih je kakih 40. Nekateri
hiše so čisto prazne, ker so same
žene in otroci ostali doma. Veliko
kmetij bo zapuščenih, ker se ni-
kjer ne more dobiti delavcev.
J. K.

Pismo iz Basela.

Ugleden ameriški rojak je pi-
sal Mr. A. B. iz Basela, Švica,
sledede pismo:
Basel, 24. avgusta 1914.
Dragi rojak!

Naj vam sporočim nekoliko o
našem potovanju. Konec meseca
julija sem bil v Holandiji, kjer
sem proučeval tamošnji arhitek-
turo in si ogledoval muzeje. Vse
je bilo nekako napeto in Neme-
ci so dobro vedeli, da je vojna sko-
raj neizogibna. V Amsterdam
samo prišli ravno tisti dan, ko je
napovedala Avstrija Srbiji vojno.
Holandski Nemei so kar besneli
samega sovražstva do Srbov. Vsi
so bili prepričani, da bodo Srbijo
zavzeli v teku nekaj dni in pobe-
sili vse prasičarje in usiwee. V
Düsseldorfu so pisali časopisi, da
je Belgrad že 30. julija padel.
30. julija nismo mogli v Kolonji
več menjati nemškega papirnate-
ga denarja. Na papirne note za-
zelo se celo državne banke niso
hotele spustiti. Ljudstvo je

jo toraj pobrali direktno proti
Baselu. Ko smo prišli v noči od
30. na 31. julija v predmestje,
nas niso več pustili naprej. No-
beni potni list ni nič pomagal. V
malem mestecu ob Renu, komaj
eno uro nad Basalom, smo bili
zajeti deset dni in doživeli marsi-
katero bridko uro. Lov na ogleduhe
je izvrševal mob oziroma fakina-
ža in gorje bi nam bilo, če bi na-
šli kaj sumljivega na nas. Odprto
in priporočeno pismo, ki sem ga
poslal konzulu čez reko, je bilo
še po preteku desetih dni do-
stavljeno.

Ko so pričeli dohajati celi vlaki
beguncev iz Belgije, so nas še
le pustili preko mosta.

Videli smo mobilizacijo in lah-
ko rečemo, da bo to vojska "do
konec". In to tudi mora biti, ker
v nasprotnem slučaju lahko vsi
narodi razen Nemecev zapustimo
zemljo in se preselimo magari na
Mars. Furija, vam rečem! Vsem
Nemcem brez izjeme bo treba z
vso silo obžgati rogove! Tudi
onim v U. S. I. Izgubili so vsak čut
za pravico. Samo kruta oblast
jih je! Korajžni so samo tam,
kjer so v večini. Grozne stvari se
slišijo iz vseh jugoslovanskih de-
žel. Kaj počnejo pa v Dalmaciji,
Istriji, Primorskem in Kranj-
skem? Toda šiba se že plete za-
nje! — Kmalo bode zagorel ves
Jug in dosegel po stoletjih jetni-
štva prvič svojo svobodo! Avstri-
je bode konec in to že sedaj sa-
ma prav dobro čuti. Zato pa tako
besni!

Novice se le malo sliši. Včasih
dobimo v roke "Corriere della
Sera". Ta ima še največ novice.
Biti moramo jako previdni, ker
v mestu kar mrgoli vsakojakih
elementov. Posebno nemški so v
veliki večini zastopani.

Pozdravljamo vas in vse roja-
ke! J. z družino.

Česka Magdalena.

Zgodovinska novela iz XIV. sto-
letja. — Spisal Ferdinand Schulz.

(Nadaljevanje.)

Na kraljevskem gradu v Krakovu.

I.

Dolgo in dovolj naporno potova-
nje iz Prage v Krakov je mi-
nilo brez posebnih dogodkov.
Kralj Kazimir je pridodelil gos-
pej Kristini za čast in postrbože
številno družino postavnih vite-
zov, ne skrivajoč pred vsem svo-
jim spremstvom, kako cenjena in
ljuba mu je ta česka meščanka in
kako resnost poklada v to, da se
njeno dostojanstvo kar najskrb-
neje varuje.

Gospa Kristina, ki si je — radi
popolne nepravičnosti jahanja
na konju — kmalu za praškimi
vežami izbrala krasno, z nebom
krito nosilnico, pritrjeno na hr-
tne dve krepki konji, je izgleda-
la v mnogostevilnem spremstvu
svoje novega zaščitnika in gos-
poda posebno slikovito. Aluša,
še z dvema služčema deklicama,
ji je sledila na nizkem vozu z vi-
sokimi kolesi. Več jih Kristina ni
vzela seboj izmed svojih praških
poslov. Bogato nagradivši ostalo
svojo žensko družino z denarjem
in dragoceno obleko, jih je odpu-
stila ter jim mnogokrat zatrjeva-
la: kdor izmed njih bi kedaj v
Krakov, ga čaka pri njej vedno
dobrotljiv vsprejem.

Aluši je ugajala pot s tolikimi
gospodi in vitezi tako, da je le
nerada zagledala, kako se nad vi-
slansko planoto vpenjajo stolpi
krakovskih cerkva in postopje
kraljevskega Wawela.

Gospo Kristina pa se je na-
sprotno vzradostila, ko se je na
obzorju pojavil pred njo cilj nje-
nega daljnega potovanja, prijet-
no razsvetljen od žarkov zapada-
jočega majnikovega sonca. Hre-
penela je že po spremembi enolič-
nega življenja, v katero je bila
obsojena na svojem dolgem ro-
manju v poljske dežele. Od jutra
dole večera voziti se po zaprašenih
cestah, pokrajinah, mestih in va-
seh, ki niso imele zanjo najmanj-
še zanimivosti; zadovoljevati se
z jedili, ki so jih kraljevski ku-
harji — jako nepopolno izvežba-
ni in vedno že naprej hiteči —
pripravljali za kraljevske mizo;
in ne moči odpočivati zvečer po
svoji navadi v mehkih, razkošnih
pernicah s svilnatimi prevlaki; in
predvsem vzdržavati tako dolgo
brez natančne nreditve las ter za-
nemarjati telesno lepoto — ker
ni zadostovalo časa, ko je kralj ta-
koj zgodaj zjutraj vzel na na-
daljno pot, ali pa se je moralo,
zato se celo državne banke niso
hotele spustiti zbirati. Ljudstvo je

manjkovalo samo umivalnikov,
zreal in mizice, ampak tudi oken:
vsa ta neudobnost, ves ta nered
in vse te pomanjkljivosti so utru-
jale in dolgočasile gospo Kristino
v taki meri, da je čudo, da ni ob-
upala.

Lepotičja in zdravila so počiva-
la v skrinjici tako, kakor jih
je bila v Pragi spravila tjakaj.
Sama Aluša se je že tretji dan
začudila, kako izgleda gospa Kris-
tina; toda ni ji smela reči, da bi
je ne užalostila še bolj. Na lieh
in na čelu so se pojavljale pege
in lisaji; dobro, da gospa Kristi-
na ni vedela zanje. Vzela bi go-
tovo še en, gostejši pajčolan, da
bi je nihče ni videl.

Izgovarjala se je na veter, na
dež, na sonce, na cestni prah, sa-
mo da je mogla tudi v navzočno-
sti kralja ostajati pod pajčola-
nom.

Kazimir je tudi znal precentiti
škodljive vplive neudobnega, dol-
gega potovanja na žensko lepoto
in ker ni hotel gospoj Kristini
množiti neprijetnih utisov in tren-
otkov zadrege, je prizanašal
njeni samotji, v katero se je, čim
dalje je trajala pot, tem globlje
zatekala.

Vsem tem neprijetnostim je bil
še konec v Krakovu. Gospa Kris-
tina se je oddahnila v svojem
zavoju, v katerem se je že dušila
in parila, ko se je skozi ozko ve-
žo v visokem kamnatem stolpu
pripeljala v krakovsko ulico, vo-
dečo ravnim potom na prostrani
pravilni trg. Toda odleglo jej je
še, ko so jo po složnem obronku
prenesli na grič, katerega ravni
vrhovec je bil okrašen s skupina-
mi zgradb, tvorečih vkupno kra-
jevski poljski grad. In ko je,
spremljana od Aluše, vstopila v
sobe in izbe, določene jej od kra-
lja v prvem nadstropju tik nad
tokom zavite Visle v bodoče sta-
novanje, se je kakor premagana
od radosti ali utrujenja zgrudila
na bližnji divan; in ko je strgala
s sebe vse pajčolane, je vsklikni-
la svoji spremljevalki:

"Kako izgledam? Povej mi
resnico!"

"Izmučeno od težavnega pota",
je odgovorila tolažec Aluša.
"Ena mirna noč na udobni postelji...
nekaj ur miru in počitka..."

"To vse sama vem!" je gospa
Kristina nejevoljno prekinila
njeno tolaženje. "Naravnost mi
povej: kako izgledam? Ali se vidi
na meni samo utrujenost, ali bo-
lezen?... Aluša! Ne skrivaj mi
ničesar... sama čutim, da sem se
v teh par dnevih spremenila v o-
brazu, shušjala sem, opešala...
Aluša! Predno pogledam v zrcalo,
povej mi čisto, suho resnico:
sem-li še lepa? Ali morem zopet
lepa postati?... Ne varaj me!"

In njene boječe oči so se vprle
na ustnice služabne deklice, ka-
kor bi imele odločiti med srečo
in nesrečo, med življenjem in
smrtjo.

"Se vedno si krasna, visoka
gospa moja", je odvrnila Aluša
brez pomisleka, "in kakor hitro
vržiš s sebe to nerodno potno ob-
leko in uporabiš običajno vest-
nost pri jutranji toaleti, boš še
krasnejša..."

"Aluša", je vskliknila gospa
Kristina, še vedno tresoč se v
strahu za svojo lepoto, "če bi mi
bilo to potovanje škodovalo, ne
pomisljajla bi se in skočila bi tja
v ono reko!" in pokazala je s hi-
tro kretnjo proti Visli. "Toda",
je nadaljevala z globokim vzdihom,
"kralju se ne pokažem prej,
nego par dni, ko pridem nazaj v
svoj red... Tebi nalagam skrb,
da me morda ne preseneti prej
s svojim obiskom... In če bi dal
vprašati, kako se mi godi, odgo-
vori v mojem imenu, da se poču-
tim po potovanju malo bolhono...
Toda zdravnik ne potrebujem
nobenega; ne pozabi omeniti, A-
luša, da si ne želim nobenega
zdravnika, če bi morda hotel
kralj katerega izmed svojih pos-
lati k meni... Kratko in malo:
zapovedujem ti kar najstrožje,
da me, razun tebe, ne sme nihče
videti, dokler se ne prepričam sa-
ma, da se to sme zgoditi!"

Aluša je za trdno obljubila, da
se vse zgodi po volji gospe Kris-
tine, in je takoj zaklenila vrata,
ki so vodila iz zadnje sobe v tej
vrsti na širok hodnik, sama pa se
je nastanila v sobi pred spalnico
gospo Kristine na drugi strani,
tako da brez njene vednosti ni
mogel nihče priti k njeni gospo-
darici.

(Pride še.)

Nepreviden lovec.

Mož: "Strašno je bilo; premi-
slaj na hrbtu se mi je sprožila pu-
ška!"

Zana: "Kaj pa hodiš s puško

Rad bi izvedel za naslov svojega
sina ANDREJA BRELIH.
Pred tremi leti je bival v Bel-
mont, Ohio, in je imel P. O.
Box 48. Njegovo sedanje biva-
lišče mi je neznano, zato pro-
sim cenjene rojake, če kdo ve
za njegov naslov, naj ga mi ja-
vi, ali naj se pa sam oglasi svo-
jemu očetu: John Brelih, Box
13, Piekens, W. Va.
(16-18-9)

Kje je moj bratranec JANEZ UR-
SIČ, podomače Hočevarjev iz
Les, fara Krka na Dolenskem.
Pred letom in pol sem dobil od
njega zadnje pismo iz Cleve-
landa, O., in sedaj ne vem, kje
se nahaja. Prosim cenjene roja-
ke, če kdo ve, da mi javi, ali
naj se pa sam oglasi. — Nežka
Rogelj, omožena Strekelj, Box
133, Simpson, Pa.

Rad bi izvedel za moje tri brate:
VALENTINA, JANEZA in
FRANCETA KOS, doma iz fa-
re Poljsnik pri Litiji. Prosim
cenjene rojake, če kdo ve za
kojega od njih, da mi naznani
njih naslov, ali še rajše vidim,
da se sami javijo svojem bratu:
Anton Kos, Box 113, Forest
City, Pa. (16-18-9)

Iščem prijatelja FRANKA KRI-
VEC, podomače Kolenjsnikov
iz Šmartna pri Litiji. V mesecu
maju je bil pri meni in potem
je odpotoval v okolico Pitts-
burgh, Pa. Prosim cenjene ro-
jake, če kdo ve za njegov na-
slov, da ga mi javi, ali naj se
sam oglasi, kar je najbolje. —
Joseph Dragar, Box 615, Cone-
maugh, Pa.

SLOVENEK.

star 22 let, želi dobiti službo v
mesnici ali pa groceriji. Jaz sem
izučen meso sekati in tudi sem
vaje s konji razvažati blago. Go-
vorim slovenski in precej dobro
angleški jezik. Pisma naj se po-
šljejo na:
Josep Šutej,
1805 South Racine Avenue,
(15-16-9) Chicago, Ill.

Kje je naju hči MARIJA SERO
(CERAR)? Stara je 15 let. Pred
šestimi tedni je pobegnila s
fantom Grčar in ne vemo kam.
Grčar je velike postave, suhega,
temnega obraza in šepav na
eni nogi; star je 22 let. Hči je
velike postave, visoke in tenke
rasti in belih lice, ima rumenka-
ste lase in manjkata ji zgornji
dva zoba. Oba znata govoriti
in čitati slovensko in angleško.
Kakor se čuje, nahajata se ne-
kje v Indijani. Če kdo izmed ro-
jakov sezna za gori omenjeni
par, prosiva oče in mati od de-
kleta, da javi naslov materi:
Mrs. Mary Cerar, P. O. Box 53,
Hermine, Pa. (9-19-9)

NAZNA NIL O.

Članom društva sv. Jožefa št.
17 J. S. K. J. v Aldridge, Mont.,
se naznanja, da naj se drže reda,
kakor v sledečih točkah navajamo:

1. Vsak naj redno plačuje svoje
mesečne prispevke pri društveni
seji, ki se vrši vsako drugo ne-
deljo v mesecu, ali pa vsaj v teku
enega tedna po seji. Nikdo naj ne
čaka, da bode došel tajnik ases-
mente pobirati. Društvo mora
točno vsaki mesec do 25. odpo-
slati assesment glavnemu tajniku.

2. Ako član nima denarja za
assesment, naj si ga izposodi od
prijatelja, ker društvo ne bode za
nikogar založilo. V blagajni je
komaj toliko, da se krijejo redni
društveni stroški.

3. V slučaju boleznii ali poškode
mora vsak član takoj obvestiti
tajnika, ker s tem se prihrani
mnogo nepotrebnega posla v dru-
štvenem in glavnem uradu. Pod-
pora se plača le od dne, ko se je
kdo javil bolnim. Berite torej
pravila, katera je gotovo vsakdo
prejel.

4. Oddaljeni člani naj vzamejo
potne liste in ako so pa blizo ka-
kega bratskega društva, pa pre-
stopni list.

Za društvo sv. Jožefa št. 17
J. S. K. J.:
Gregor Zobeč, John Petek,
tajnik, blag. in zast.
P. O. Box 144, Electric, Mont.
(Pečat.) (14-16-9)

NAZNA NIL O.

Cenjenim rojakom v državi
Pennsylvania naznanjamo, da jih
bode obiskal naš potnik
Mr. OTTO PEZDIR,
kateri je pooblaščen pobirati na-
ročnino za "Glas Naroda" in iz-
davati pravoveljavna potrdila in
ga rojakom topla priporočamo.
S spoštovanjem

Rad bi zvedel za naslov svojih
dveh prijateljev JERNEJA
ZELODEC in MIHAELA JAN-
KOVIČ. Oba sta doma iz vasi
Narin pri postaji St. Peter na
Krasu. Sedaj se nahajata obo-
va v Clevelandu, O. Prosim cenj-
ne rojake, če kdo ve za nju na-
slov, naj mi javi, ali naj se pa
sama oglasi. — Luka Zelodec,
P. O. Box 80, Elkland, Pa.
(15-17-9)

ROJAKI NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR.
DRŽAVAH.

POZOR POŠILJATELJEM DE-
NARJA!

One, ki žele poslati domov
denar, obveščamo s tem,
DA POD NOBENIM PO-
GOJEM ne odpošljamo
DO PREKLIČA denarja v
staro domovino. Nobena
banka v New Yorku ne de-
la kupčij in raditega smo
TUDI MI USTAVILI PO-
SLOVANJE, KAKOR HI-
TRO SE RAZMERE IZ-
BOLJŠAJO, BOMO OB-
VESTILI ROJAKE PO-
TOM ČASOPISJA.
Tvrška Frank Sakser.

Najmodernejša
TISKARNA
"GLAS NARODA"
izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah.

Delo okusno. Izvršuje prevode v druge jezike.

Unijsko organizirana.

Posebnost so društvena pravila, okrožnice, pamfleti, ceniki itd.

Vsa naročila pošljite na:

Slovene Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJVEČJA DOBROTA ZA BOLNIKE

je dober svet, kjer lahko dobe pomoč za svojo bolezen.
Vsakemu bolniku prinaša najboljše zdravstvene nasvete
naš novi cenik importiranih zdravil za vsakovrstne bo-
lezni. Mi smo bolnikom pomagali, ko že nikjer niso več
našli pomoči. Ako bolehate na kaki bolezni, obrnite se
zaupno na nas, mi Vam hočemo prijateljsko pomagati.
Cenik zdravil pošljemo zastoj. Pisma naslovite:
DOM. LEKARNA
535 Washington St. Milwaukee, Wis.

Pazite na ta ovitek!

Ničvredne ponaredbe slavnega Pain-
Expeller-ja dobite često ako niste pa-
zni. Pazite na sidro in ime Richter.
25 in 50 centov pri vseh dobrih le-
karnarjih.

F. AD. RICHTER & CO.,

74 - 80 Washington, St.,

New York, N. Y.

Veliki vojni atlas

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota. Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57 Brad. Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Berton, O. Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn. Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn. Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich. PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans. JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill. JOHN AUSEC, 6413 Matta Ave., Cleveland, O. JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O. JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo. GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOŽEF MERTEL, od društva št. 1, Ely, Minn. ALOIS CHAMPA, od društva št. 2, Ely, Minn. JOHN KOVACH, od društva št. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE

KRANJSKO.

Izseljevanje s Kranjskega v Ameriko je v zadnjem času, torej v času vojne, skoro popolnoma ponehalo. Meseca avgusta je v Ljubljani kupilo vozne listke za Ameriko samo 66 oseb, med katerimi pa je bilo samo 25 Kranjcev in še ti so bili le stari ljudje in ženske.

Cena živil. "Slovenec" piše: Zemlje ljubljanske so postale zelo majhne. Nezaslišano je, da zemlje nekaterih pekarov tehtajo danes pravzaprav le polovico določene teže, kakor se poudarja od poznatih teljev. Pozivljamo merodajno oblast in druge faktorje, naj nemudoma ukreduje vse potrebno proti takemu izžemanju ljudstva.

Strela ga je ubila. Dne 15. avgusta je pasel 54letnj pastir Andrej Počkaj živino na travniku, oddaljenem kake pol ure od Senožeča. Nastala je velika nevihta. Pri tem je strela ubila Počkaja in eno kravo.

Strela vžgala. Strela je udarila v kozlele posestnika Trčka v Lovrovcu pri Vrhovskem. Kozlele, ki je bil poln pšenice, je popolnoma pogorela.

Strela poškodovala strojevodjo. Ko je 17. avgusta popoldne udarila strela v telefon državne železnice ter omamila nekoga višjega uradnika, je bil blizu telefona v kurilnici strojevodja Jožef Venedig. Strela ga je poškodovala na hrbtu ter mu užgala na hrbtu dolgo črno rano.

Cesarjev rojstni dan. Iz Poljan nad Skofjo Loko poročajo: Cesarjev rojstni dan se je praznoval tu z mašo, zahvalno in cesarsko pesmijo. Mašo, ki jo je daroval g. konz. svetnik in župnik Jernej Ramovec, se je udeležila poleg mnogobrojnega ljudstva, zastopstva občinskega odbora, tukajšnjih uradov in društev tudi gospa županja Franja dr. Tavčarjeva iz Ljubljane, ki se nahaja sedaj na svojem dvorcu Visokem pri Poljanah.

Cesarska slavnost. Na izredno slovesen način je proslavila c. kr. vojaška železniška straža na Jesenicah 84. rojstni dan cesarja. Dne 17. avgusta se je vršila za službe prosti del straže maša na Savi, pri kateri je zapel mašne pesmi vojaški pevski zbor. Vojake je z navduševalnim govorom nagovoril župnik, nakar je zadonela cesarsko pesem. Opoldne je bil skupen obed v dvorani hotela "Pri kolodvoru", ki je bila okrašena na inicitivno gospe poročnice dr. Voduška s cesarskimi zastavami. Pri obedu so zopet zapeli vojaški-peveci več pesmi med napitnicami, ki so jih izrekli posamezni vojaški poveljniki. Ob sebi umevno, da je bila prva napitnica izrečena na cesarja ter so sledile druge napitnice, primerne dnevu in času. Zvečer so priredili vojaški obhod po Jesenicah ob petju vojaških pesmi. 18. avgusta je bila zopet peta maša za drugi del vojaške straže in opoldne zopet skupni obed, kakor prejšnji dan.

V apnenici utonila. 17. avgusta popoldne se je igrala dveletna posestnika hčerka Ana Prek iz Gaberja pri Dobravi pod nadzorstvom neke desetletne deklice. Ko se je ta nekoliko odstranila, jišel otrok v sosedov sadovnjak ter padel v nepokrito, z vodo napolnjeno apnenico, v kateri je

do, ki je na onem mestu globoka do šest metrov. Najbrže je hotel primesti steklenice zopet iz vode. Pri tem ga je prijel krč in je utonil.

Strela ga je ubila. Dne 15. avgusta je pasel 54letnj pastir Andrej Počkaj živino na travniku, oddaljenem kake pol ure od Senožeča. Nastala je velika nevihta. Pri tem je strela ubila Počkaja in eno kravo.

Strela vžgala. Strela je udarila v kozlele posestnika Trčka v Lovrovcu pri Vrhovskem. Kozlele, ki je bil poln pšenice, je popolnoma pogorela.

Strela poškodovala strojevodjo. Ko je 17. avgusta popoldne udarila strela v telefon državne železnice ter omamila nekoga višjega uradnika, je bil blizu telefona v kurilnici strojevodja Jožef Venedig. Strela ga je poškodovala na hrbtu ter mu užgala na hrbtu dolgo črno rano.

Cesarjev rojstni dan. Iz Poljan nad Skofjo Loko poročajo: Cesarjev rojstni dan se je praznoval tu z mašo, zahvalno in cesarsko pesmijo. Mašo, ki jo je daroval g. konz. svetnik in župnik Jernej Ramovec, se je udeležila poleg mnogobrojnega ljudstva, zastopstva občinskega odbora, tukajšnjih uradov in društev tudi gospa županja Franja dr. Tavčarjeva iz Ljubljane, ki se nahaja sedaj na svojem dvorcu Visokem pri Poljanah.

Cesarska slavnost. Na izredno slovesen način je proslavila c. kr. vojaška železniška straža na Jesenicah 84. rojstni dan cesarja. Dne 17. avgusta se je vršila za službe prosti del straže maša na Savi, pri kateri je zapel mašne pesmi vojaški pevski zbor. Vojake je z navduševalnim govorom nagovoril župnik, nakar je zadonela cesarsko pesem. Opoldne je bil skupen obed v dvorani hotela "Pri kolodvoru", ki je bila okrašena na inicitivno gospe poročnice dr. Voduška s cesarskimi zastavami. Pri obedu so zopet zapeli vojaški-peveci več pesmi med napitnicami, ki so jih izrekli posamezni vojaški poveljniki. Ob sebi umevno, da je bila prva napitnica izrečena na cesarja ter so sledile druge napitnice, primerne dnevu in času. Zvečer so priredili vojaški obhod po Jesenicah ob petju vojaških pesmi. 18. avgusta je bila zopet peta maša za drugi del vojaške straže in opoldne zopet skupni obed, kakor prejšnji dan.

V apnenici utonila. 17. avgusta popoldne se je igrala dveletna posestnika hčerka Ana Prek iz Gaberja pri Dobravi pod nadzorstvom neke desetletne deklice. Ko se je ta nekoliko odstranila, jišel otrok v sosedov sadovnjak ter padel v nepokrito, z vodo napolnjeno apnenico, v kateri je

jak pri železniškem mostu v Mariboru velik zrakoplov, ki je iz velike višine naglo padal proti zemlji in pri pobrzkem brodu sedel na reko. Dasiiravno so orožniki in vojaški takoj celo okolico preiskali, ni bilo vendar o zrakoplovu ničesar več opaziti. Morda je šlo za prazno bajko.

Otroci zažgali. Iz Ormoža poročajo: Posestnici Barbari Hrzič v Drakšlu je odšel mož v vojno. Na Veliko Gospojnico so ji pa zažgali otroci, ki so streljali s "kapslji"; poslopje je zgorelo in osamljena ženska je v veliki bedi.

Strela je udarila 17. avgusta na Prevojah v šupo posestnika Franca Kvedra, podomača Lesarja. Kljub silnemu nalu ni bilo moč goče ničesar rešiti. Škoda je samo na mrvi okrog 2000 K.

Hudo neurje so imeli tudi na zgornjem Dravskem polju pod Mariborom. Toča je napravila po poljih in vrtovih znatno škodo.

Utonil je pri kopanju v Dravi 18letni mizarški pomočnik Viktor Iljaš z Bizeljskega.

Nezgoda. 19letni vrtnarski pomočnik Karel Martinkan iz Klattova na Češkem je dne 1. v Trzinu pregledoval nabasan revolver, in sicer tako nepravilno, da se je revolver izprožil. Kroglica mu je šla v desno stegno ter tam obtičala.

Konj ga nevarno ranil. 56letnega trgovca Petra Staršiniča v Preloki pri Črnomlju je sunil konj v trebuh ter ga težko poškodoval na telesu.

Umrla je v Ljubljani Antonija Stergule, rojena Milavec, soproga Ivana Stergule iz Begunj pri Cerkljici.

Umrl je v Št. Vidu pri Lukovici Fran Stajar, posestnik v Idriji in stari oče znane Rusove rodbine. Umrl je bil zaveden pristaš narodno-napredne stranke in se je vedno z navdušenjem udeleževal političnega življenja. Bil je prvi slovenski odbornik v sicer popolnoma nemškem občinskem svetu. Dosegel je visoko starost 86 let.

Vrsta porotnih obravnav pri deželnem sodišču v Ljubljani. 24. avgusta Mihael Blaž, bivši stolarski pomočnik, uboj. Dne 25. avgusta Karel Dimic, dmnar v Podgorici, in Janez Trpine, čevljarški pomočnik v Ljubljani, zaradi hudodelstva posilne nečistosti. Dne 26. avgusta Janez Trele, dmnar na Rakeku, zaradi hudodelstva uboja.

Slaba vest. Na Trato na Kranjskem pristojni 30letni delavec Jakob Debeljak, ki je bil zaposlen v nekem kamnolomu blizu Beljaka, je zaupal nekemu žagarju, da je zakrivil večji zločin, da mora biti previden in da je vedno v strahu, da bo aretiran. Oblast je to izvedela in je dala Debeljaka aretirati. Debeljak je priznal, da je pred dvema letoma pri nekem pretepu storil uboj. Izročili so ga sodišču v Beljaku.

Taticca. Neka 35letna ženska se je spazila v hišo posestnice Jožice Pečar na Dobrovi pri Črnučah, ko te ni bilo doma, ter odnesla za 40 kron obleke. — V Sp. Siskih so aretirali neko dečko zaradi tatvine ter jo oddali okrajnemu sodišču.

Prepovedi vlomilci. Posestnik Lovrene Cuznar v Korenu pri Kranjski gori se je ponoči prebunil zaradi sumljivega šuma. Ko je pogledal skozi okno prvega nadstropja, je zapazil, da hočeta dvata vlomiti v špeerijsko trgovino njegove sestre, ki se nahaja v isti hiši. Cuznar je zakričal, nakar sta oba zbežala. Pustila pa sta pod oknom drog, s katerim sta hotela iztrgati mrežo na oknu.

STAJERSKO. Štajerski deželni šolski svet razglaš, da se odslej ne bode več razpisalo nobeno možko učiteljsko, nadučiteljsko ali ravnateljsko mesto na ljudskih in meščanskih šolah. Zgodi se to zategadelj, da ne bodo oni učitelji, ki so bili poklicani pod zastave, prikrajskani. Okrajni šolski sveti bodo vsa taka mesta v slučaju potrebe provizorično zasedli. Mesta nadučitelje in učitelje se bodo razpisovala naprej.

Štajerski deželni odbor se je skupno z graško trgovsko obrtno zbornico obrnil na namestnika, naj bi se vpeljale vsaj na onih državnih železnicah, ki ne pridejo več za prevoz vojakov v pošte, normalne prometne razmere. Kakor je razvidno z tozadnega razglaš, Južne železnice, se je to na progji Spilfeld-Ljutomer že zgodilo.

Promet na slovenjebiškiški lokalni železnici je zopet otvorjen; dnevno vozijo trije pari vlakov.

Darovi. Iz Polzela v Savinjski dolini. Delavci tukajšnje lesne tovarne so darovali po 1 K od svojega tedenskega zaslužka za Rdeči križ. Na ta način se je nabrala svota po 53 K. — Z Brega pri Cerlju. Na okoliškem občinskem uradu je položila Felicija Rannuel, soproga vpojenega majorja in graščaka na Freienbergu 50 K za Rdeči križ in 50 za rodbine k vojakom poklicanih.

Premalo pecivo. V Mariboru so oblasti pri pekih kontrolirale, če pečejo pecivo, ki odgovarja dolebam maksimalnega tarifa. Pri dveh so našli do 10 kde lažje hlebčke in sta bila kaznovana. Enaka kontrola se bode pač v interesu občinstva izvršila drugod.

Tajna brezlična postaja. Graški listi poročajo, da se je v štajerskem mestu Wildonu v gradu grofa Avere našli tajno radiotelegrafsko postajo, za katero se ne ve, čemu je služila. Mlajši brat grofa Avere je bil nekaj časa v diplomatski službi, sedaj pa živi trajno v Belgiji.

Zrakoplov. "Marburger Ztg." poroča, da sta videla 17. avgusta

jak pri železniškem mostu v Mariboru velik zrakoplov, ki je iz velike višine naglo padal proti zemlji in pri pobrzkem brodu sedel na reko. Dasiiravno so orožniki in vojaški takoj celo okolico preiskali, ni bilo vendar o zrakoplovu ničesar več opaziti. Morda je šlo za prazno bajko.

Otroci zažgali. Iz Ormoža poročajo: Posestnici Barbari Hrzič v Drakšlu je odšel mož v vojno. Na Veliko Gospojnico so ji pa zažgali otroci, ki so streljali s "kapslji"; poslopje je zgorelo in osamljena ženska je v veliki bedi.

Strela je udarila 17. avgusta na Prevojah v šupo posestnika Franca Kvedra, podomača Lesarja. Kljub silnemu nalu ni bilo moč goče ničesar rešiti. Škoda je samo na mrvi okrog 2000 K.

Hudo neurje so imeli tudi na zgornjem Dravskem polju pod Mariborom. Toča je napravila po poljih in vrtovih znatno škodo.

Utonil je pri kopanju v Dravi 18letni mizarški pomočnik Viktor Iljaš z Bizeljskega.

Umrl je v Kindbergu na Zgor. Štajerskem Anton Fürst, 68 let star. Bil je lastnik znane tovarne za kose. Svoj čas je bil tudi deželni poslanec in je kot tak bil vnet pristaš nemških nacionaleev.

Umrl je v Mariboru bivši steklar Jožef Melzer.

Kap je zadela v Gradu deželnega odbornika Franca Hagenhoferja, vodjo klerikalnih poslancev v štajerskem deželnem zboru. Hagenhofer je nevarno bolan.

Ustrelil se je v Mariboru uradnik puntigamske zaloge piva Janez Borstner. Isti dan bi se imela vršiti revizija blagajne. Ker pa se je izkazalo, da je stanje blagajne pravilno, mora biti vzrok samomora kje drugje.

V vodo skočil. Iz Maribora poročajo: Z brvi čez Dravo je skočil v reko 60 letni železniški delavec Franc Golob in je utonil.

Orožnik ga je ustrelil. Od Sv. Jurja ob Ščavnici poročajo: Ko je orožnik Brus hotel aretirati nekoga Alojzija Klobaso, se mu je ta ustavljal. Brus ga je nato s svojo službeno puško ustrelil.

Obsojena je bila pri deželnem sodišču v Gradu bivša blagajničarka graške posredovalnice za živila Pavla Scheiflinger zaradi poverb na 4 mesece težke ječe. Kakor je dognala svoj čas opozicija v razpuščenem graškem mestnem svetu, je vladala v tej posredovalnici velika nemarnost.

Častno kolajno za 25letno službovanje pri požarni brambli ljubtomerski so dobili Alojzij Kranjc, Anton Arnoč, Ivan Zemljčič in Iv. Korpichek.

Cesar je potrdil izvolitev štajerskega deželnega glavarja Edmunda grofa Atensa za predsednika štajerske kmetijske družbe.

PRIMORSKO. Poročil se je na praznik Matere Božje v Trstu staršina akademičnega društva znani tržaški zdravnik dr. Karel Perničič z gospodično Avgusto Pavšler.

Mestna straža v Trstu. Vsi poklicani faktorji, pred vsem namestništvo, mestni svet in policijsko ravnateljstvo, se temeljito bavijo z vprašanjem o ustanovitvi mestne straže, ki se ji naj poveri varnostna služba v mestu in v okolici. Ta straža se ustanovi, da se popolni c. kr. policija in mestna policija, iz katerih je bilo mnogo moštva poklicano pod zastave. Navadno 80 mož broječa mestna gasilna straža se je skrčena na 28 mož, drugi so bili vpoklicani vojakom. Z ozirom na to se je ustanovila prostovoljna gasilna straža, ki šteje že 90 mož.

Možko kaznilico v Kopru so za čas vojnega stanja izpraznili. Kaznjence so prepeljali v kaznilnice sredi Avstrije. Okoli 150 kaznjencev so prepeljali v Maribor.

KOROŠKO. Sumljiv mož aretiran. Iz Trbiča poročajo: Orožniki so dne 16. avgusta v Podklostru prijeli nekoga moža, ki se je sumljivo obnašal. Legitimacijskih papirjev ni imel, povedal pa je, da je Jožef Zugar iz Škofje Loke in da je prinesel svojemu sinu denar. Vprašali so brzojavno v Škofjo Loko, kjer pa ne poznajo tega imena. Ker so našli pri njem tudi večjo svoto denarja, o katerem ni mogel povedati, kje ga je dobil, tedaj menjajo, da je najbrže kak tat.

Iščem prijatelja FRANKA SHIMANTZ, katerega poznam še iz Nemškega. Čul sem, da se nahaja v Združenih državah, toda ne vem kje. Prosim cenj. rojake, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sam javi. — Tony Panshe, Box 201, Johns-

Pot k zdravlju, moči in kreposti. ŽELODČNI BOLEZNI Revmatizem

ledvice, jetra in mehurne bolezni, zguba moške kreposti, nervoznost, gubitek življenjskega soka, gubitek apetita, zasrpanost krvi, nalezena ali podedovana, gubitek moške spolne bolezni, striktura, varicocele in vse druge moške spolne bolezni so zamorajo temeljito ozdraviti doma, privatno in z malimi stroški.

50,000 KNUŽIČ ZASTONJ Veaka Knjižica je Vredna \$10 Bolnemu Človeku.

Tisotica mož je že zadožilo popolnoma zdravlje, moč in krepost z pomočjo te knjižice. Zaloga znanosti je: vsebuje ravno tiste stvari, katere bi moral znati vsak mož, mlad ali star, oženjen ali samec, bogat ali reven. Ako ste bolni in nezmožni za delo, ta knjižica je za vas vredna stoletne delarjeve.

Kupon za Brezplačno Knjižico. Zapišite vaše ime in naslov, izrežite in pošljite se danes. Pišite različno. DR. JOS. LESTER & CO., Aus. 500 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Ime: Ulica in števil. ali Box: Mesto: Država:

VAŽNO NAZGANILO. Vsi potniki, kateri so nameravali potovati v staro domovino ta teden ali nameravajo potovati v prihodnje, naj ostanejo na svojih mestih, ker so vse parobrodne družbe prekinile za nedoločen čas s prometom. Kadar se zopet razmere predrugačijo, bodi mo pravočasno poročali na tem mestu. Tvrška Frank Sakser.

NAZGANILO. Društvo sv. Janeza Krstnika števil. 106 v Davis, W. Va., priredi VESELICO Z IGRO v soboto 19. septembra 1914. Začetek ob 7.30 zvečer. Vstopnina 50 centov; dame v spremstvu možkih vstopnine proste. Na veselici bode sviral slovenska godba iz Thomas, W. Va. Tem potom vljudno vabimo vsa bratska društva in posamezne rojake in rojakinje iz cele okolice, da nas polnoštevilno posetijo blagovoljno. Za dobro in solidno postrežbo bode skrbel odbor. Na svidenje 19. septembra! Frank Zorman, tajnik.

Iščem FRANKA AŠIČ. Doma je iz Gorice pri Rajhenburgu na Spod. Štajerskem. Pred 4. leti je bil pri meni v Stauntonu, Ill., na hrani dva meseca in sedaj se baje nahaja nekje v državi Wyoming. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj ga mi naznani, ali naj se mi pa sam javi. — John Maček, Box 145, New Baden, Ill. (15-17-9)

Rad bi zvedel za naslov moje sestre FRANČISKE TURŠIČ, ki se baje nahaja nekje v Chicago, Ill. Prosim cenjene rojake, da mi naznanijo njen naslov, ako jim je znan, oziroma naj se sama javi. Moj naslov je: Frank Turšič, Box 1, Cheat Bridge, W. Va. (14-16-9)

NAZGANILO IN PRIPOROČILO. Rojakom v državah Wisconsin in Minnesota naznanjamo, da bo obiskal ondotne večje slovenske naselbine na potovalni zastopnik Mr. IVAN ZUPAN, koji je pooblaščen pobirati naročnino za list ali sprejemati oglase ter izdajati za to pravoveljavna potrdila.

Po nižani ceni! Amerika in Amerikanci. Spsisal Rev. J. M. Trurk je dobiti poštnine prosto za \$2.50. Knjiga je vezana v platno in za spomin jako prillična.

Založnik je imel veliko stroškov in se mu nikakor ni izplačala, zato je cena znižana, da se vsaj deloma pokrijejo veliki stroški. Dobiti je pri: Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Advertisement for farm land with text 'Sedaj je čas, da kupite farmo.' and an illustration of a horse and rider.

Advertisement for Dr. Josip V. Grahek, EDINI SLOVENSKI ZDRAVNIK V PENNA., with address 841 East Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Advertisement for a band with text 'Iščem FRANKA AŠIČ.' and illustrations of various medals and instruments.

Advertisement for 'Slovenic Publishing Company' with text 'Po nižani ceni! Amerika in Amerikanci.' and address 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

